

Stichting KAMermuziek Amsterdam
KAM4 Zondagmiddag
Zondag 11 december 2011
Het Concertgebouw
Amsterdam
Kleine Zaal, 14.15 uur

Ralph Vaughan Williams (1872-1958)

- * Silence and Music
- * Three Elizabethan Part Songs: Sweet Day, The Willow Song, O Mistress Mine
- * Fain would I change that note
- * Love is a sickness full of woes

Felix Mendelssohn-Bartholdy (1809-1847)

Sechs Lieder im Freien zu singen opus 59

- * Im Grünen
- * Frühzeitiger Frühling
- * Abschied vom Walde
- * Die Nachtigall
- * Ruhetal
- * Jagdlied

Fanny Hensel-Mendelssohn (1805-1847)

Sechs Gartenlieder opus 3

- * Lockung
- * Schöne Fremde
- * Im Herbste
- * Morgengruß
- * Abschied, Im Wald.

- pauze -

Ernest John Moeran (1894-1950)

Songs of Springtime

- * Under the Greenwood Tree
- * The River-God's Song
- * Spring-the Sweet Spring
- * Love is a Sickness full of woes
- * Sigh no more-Ladies
- * Good Wine
- * To Daffodils

Frank Bridge (1879-1941)

- * O weary hearts
- * Autumn
- * Music, when soft voices die
- * The bee

Edward Elgar (1857-1934)

- * How calmly the evening

Quink Vocaal Ensemble

Marjon Strijk *sopraan*

Mariëtte Oelderik *sopraan*

Elsbeth Gerritsen *alt*

Harry van Berne *tenor*

Kees Jan de Koning *bas*

Quink heeft zich in de afgelopen decennia ontwikkeld tot een uniek ensemble van internationale allure. De groep heeft een vaste kern van vier professionele zangers, maximaal uitgebreid tot acht zangers en mag gerekend worden tot de beste a cappella ensembles ter wereld.

Het repertoire omvat a cappella werken van de vroege renaissance tot en met muziek van deze eeuw. Meer dan 800 jaar muziekgeschiedenis!

De veelzijdige musici van het ensemble hebben zich tot doel gesteld de muziek uit de verschillende stijlperiodes zo authentiek mogelijk uit te voeren.

Voor het barok- en romantisch repertoire verbindt Quink zich met specialisten uit de betreffende stijlperiode. Zo werd een meerjarenproject rond de cantates van Bach en tijdgenoten gerealiseerd, in enkelvoudige bezetting. Samenwerking met de pianisten Leo van Doeselaar en Wyneke Jordans resulteerde in het uitbrengen van een CD met Rossini's Petite Messe Solennelle .

Quink is al vele jaren pleitbezorger voor nieuwe Nederlandse muziek en heeft inmiddels vele premières op zijn naam staan. Zo verzorgde Quink wereldpremières van composities van o.a. Simeon ten Holt en Daan Manneke.

Ook heeft Quink een project ontwikkeld voor CKV-lessen op middelbare scholen met een compositie van Simeon ten Holt als uitgangspunt. Het project, bestaande uit docentenhandleiding, leerlingenboekje en CD is inmiddels zeer succesvol gebleken.

Na de geweldige hoeveelheid a cappella werken die werd geproduceerd in de Renaissance was de aandacht van componisten voornamelijk gericht op begeleide vocale muziek of geheel instrumentaal uitgevoerde verklankingen. Logisch, omdat tot aan de overgang van de Nuove Musiche eigenlijk alles wat als bekend werd verondersteld tot het uiterste was vertoond en uitgeprobeerd. Een periode met nieuwe uitdagingen brak aan. Het duurde tot in de 19^e eeuw voordat wederom een zeer rijke periode aanbrak op het gebied van de ongeleide vocale muziek. Hoewel de meeste aandacht gericht was op de grootschalige(r) werken met orkest, dan wel de kamermuziek (instrumentaal solo en begeleide vocale muziek) werd toch op grote schaal gecomponeerd voor ongeleide koren of ensembles. Ook hier is een enorme schat aan werken voorhanden, voor een niet onaanzienlijk deel verzorgd door componisten uit Engelstalige gebieden.

Een tweede Renaissance, getuige het teruggrijpen op vroeger tijd, in dit geval voornamelijk op teksten van grootheden als Shakespeare en Raleigh. Daaruit ontwikkelde zich een muziktaal, geïnitieerd door Elgar en Parry, tot grote hoogte gebracht door Vaughan Williams en nagevolgd door vele bekende en minder bekende toondichters. Vanuit die (nieuwe) traditie zijn ook weer grote namen voortgekomen, zoals bijv. Britten en Walton.

We hebben geprobeerd een gedeelte van deze tijd/stijl in beeld te brengen door de keuze van dit programma. De naam van Ralph Vaughan Williams mag dan duidelijk zijn, gezien het bovengenoemde, ook bij hem is een persoonlijke ontwikkeling zeer duidelijk waarneembaar. We laten dat horen in omgekeerde volgorde, beginnend met een lied dat is geschreven als herinnering aan Charles Villiers Stanford, zijn grote leraar (overigens ook van Bridge en Moeran...). De tekst is van dichteres Ursula Wood, Vaughan Williams' tweede vrouw. Het werk stamt uit 1953 en getuigt van Vaughan Williams' rijke stijl. De volgende 5 liederen zijn voorbeelden van het teruggrijpen op oude teksten, in de Renaissance reeds vele malen getoonzet.

Omdat de invloed van 'buitenlandse' componisten onmiskenbaar is geweest in de hele Engelse cultuurgeschiedenis (zoals trouwens in bijna elke West-Europese cultuur!) heeft ook de familie Mendelssohn hier een plaats gekregen. Felix Mendelssohn was zeer geliefd in Engeland en heeft veel van zijn beroemd geworden composities daar ten doop gehouden. Wellicht vanwege de 'klassieke' klank van veel van zijn werken is de populariteit van Felix groot geworden in Engeland. Fanny, zijn zus, was minstens zo getalenteerd als Felix. Echter, omdat Felix' naam (als componist – als pianiste was Fanny minstens zo beroemd) nu eenmaal groter was dan die van zijn zuster, dankzij de gebrekkige dan wel geheel afwezige emancipatie, hielp Felix haar met het publiceren van haar werken door ze gedeeltelijk onder zijn naam uit te brengen. Twee verschillende cycli van broer en zus Mendelssohn!

Quink zou Quink niet zijn als er niet een verrassing in het programma voorkwam! In dit geval een geheel 'vergeten' cyclus van de in Ierland geboren Engelse componist Ernest John Moeran. De 'Songs of Springtime' bevatten zeven *Elizabethan* teksten en zijn warm van toon en verrassend in de harmonieën. Heerlijk om te zingen en prachtig om te horen!

Heel anders zijn de liederen van Frank Bridge, Engels violist, dirigent en componist. Veel van zijn werken zijn instrumentaal of door piano begeleid vocaal. Een aantal pareltjes hebben wij voor U verzameld. Dit concert wordt afgesloten met een terugkeer naar de stilte in 'How calmly the evening', een gebed gecomponeerd door Edward Elgar in de typisch Engelse stijl van de vroege 20^e eeuw (zie ook Vaughan Williams' "Fain would I change that note" en "Love is a sickness" eerder in het programma). De wens wordt uitgesproken "When earth's day is over, may heaven's tomorrow dawn on us"...

Stilte en muziek, elkaar versterkend, benadrukkend en onlosmakelijk met elkaar verbonden.

Harry van Berne

Het volgende concert in de serie KAM4 is op zondag 15 januari 2012. Het Tetra Lyre Pianokwartet speelt werken van Dvorák en Mozart.

**De toelichtingen zijn na te lezen op:
www.kamconcerten.nl**

**Wilt u de programmering van de KAM steunen?
Word Vriend van de KAM!**

De Vrienden van de KAM leveren een belangrijke bijdrage aan de programmering.

De KAM kan uw steun goed gebruiken.

Meer informatie op www.kamconcerten.nl

De mooiste CD winkel in Amsterdam, Concerto, verzorgt vanaf dit jaar de CD verkoop bij een aantal concerten. Vrienden van de KAM krijgen 10% korting op de aankoop tijdens KAMconcerten.

Wilt u op de hoogte gehouden worden van de activiteiten van de KAM? Meld u dan nu aan voor de nieuwsbrief op www.kamconcerten.nl

**Stichting KAMermuziek Amsterdam
Herengracht 51
1015 BC Amsterdam
T: 020 6812100
www.kamconcerten.nl**